

ISED AIO Opleidingsnetwerk Gezinsopvoeding en Ontwikkelingspsychopathologie [werktitel]

ISED PhD Training Network Family Studies and Developmental Psychopathology
[working title]

Missie

Het bieden van een gespecialiseerd, state-of-the-art opleidingsprogramma voor assistenten-in-opleiding van de betrokken onderzoeksgroepen, ter aanvulling van het algemene, door de lokale Graduate Schools aangeboden onderwijs in research master en aio-opleiding. Het bevorderen van vernieuwing in theorievorming en onderzoeksmethoden. Het bevorderen van contact, uitwisseling en samenwerking in onderzoek op het niveau van PhD studenten en het niveau van de senior staf. Het behartigen van gemeenschappelijke belangen. Het onder de aandacht brengen van de resultaten van onderzoek bij professionals en beleidsmakers. Het samenwerken met andere onderzoeksgroepen en netwerken van onderzoeksgroepen in ISED-verband.

Domeinen

Opvoeding en ontwikkeling van kinderen en jeugdigen in het gezin en in gezinsondersteunende of –vervangende voorzieningen, met aandacht voor typische en atypische opvoedings- en ontwikkelingspatronen in hun onderlinge samenhang. Het domein van Gezinsopvoeding en Ontwikkelingspsychopathologie is bij uitstek een interdisciplinair onderzoeksterrein dat vanuit neurobiologische, (klinisch) psychologische, (ortho-)pedagogische, and contextuele perspectieven wordt bestudeerd. Speciale aandachtspunten zijn de ontwikkeling en validatie van (preventieve) interventies, en de studie van culturele en genderdiversiteit.

Thema's

Genetische en neurobiologische determinanten van typische en atypische ontwikkeling en opvoeding, individuele verschillen, opvoedings- en gedragsmoeilijkheden in het gezin en andere sociale verbanden, motorische, cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling, preventieve en curatieve interventies, diagnostiek en behandeling bij ontwikkelings- en opvoedingsproblemen, kindermishandeling, intergenerationele overdracht van psychopathologie, ontwikkeling van ouderschap, evolutionaire aspecten van ouderschap, temperament-opvoeding interactie

Locaal en interuniversitair opleidingsdeel

Totaal opleidingsrecht na tweejarige researchmaster, bijvoorbeeld: 15 ECT¹

Waarvan:

- Locaal opleidingsprogramma (bovenop researchmaster): 3 ECT
- Gezamenlijk interuniversitair onderwijsprogramma, minimaal: 12 ECT

Invulling lokaal algemeen opleidingsprogramma

Geavanceerde statistische analysetechnieken

Engels schrijven

Wetenschappelijk presenteren

Persoonlijke effectiviteit en organisatievaardigheden

Invulling gezamenlijk specialistisch programma

1) Introductie cursus, in de vorm van een preconference, gekoppeld aan de ISED landelijke researchdag of aan het netwerk research seminar (elk najaar), met introductie tot de belangrijkste fundamentele debatten in het veld, zoals *G x E*, *nature vs nurture*, *neuropedagogische diagnostiek*, *observatietechnieken*, echte versus natuurlijke experimenten, cognities versus gedrag. Waar mogelijk samen met andere ISED netwerken.

Elke aio minstens één keer, ééndaags, inclusief voorbereiding: 1 ECT

¹ Dit kan verschillen tussen Graduate Schools of is nog niet vastgelegd. Veel meer ECT's zal het naar verwachting niet worden.

2) Verdiepingscursus Meten en Evalueren (New Avenues in Measurement and Evaluation; elk jaar, met wisselende maar ook terugkerende thema's, naar behoefte), waarvoor gastdocenten kunnen worden ingehuurd, bijvoorbeeld:

- Neurobiologische, neurocognitieve en psychofysiologische metingen in onderzoek naar opvoedings- en gedragsproblemen.
- Sociaal-ecologische omgevingsmetingen, observeren en coderen van opvoeder-kind interactie in formele en informele situaties.
- Onderzoek en evaluatie van interventies, designs, en bijbehorende analysetechnieken.
- Ontwerpen van interventies en behandelingen voor kinderen met gedragsmoeilijkheden en ontwikkelingsachterstanden, en hun ouders.
- researchethiek en het ontwerpen en uitvoeren van onderzoek in overeenstemming 'codes of conduct' en regelgeving.

Elke aio minstens twee keer, meerdaags (bijv. 5 werkcolleges+practicum), met voorbereidingstijd, per keer 3 ECT, dus in totaal: 6 ECT

3) Research Seminar (elk jaar), twee/driedaags, rond centrale thema's in het onderzoek van de netwerkpartners, met gasten van buiten en eigen senior onderzoekers als sprekers/moderatoren, bijvoorbeeld over:

- De invloed van neurobiologische factoren op opvoeding(smogelijkheden) en ontwikkeling (differential susceptibility)
- Executieve Functies en werkgeheugen i.r.t. cognitieve ontwikkeling en opvoedingsproblemen bij kinderen met ontwikkelingsstoornissen en typisch ontwikkelende kinderen
- Sociaal-emotionele ontwikkeling (attachment, peers)
- Motorische ontwikkeling.
- affectieve en cognitieve aspecten van opvoeden

Elke aio minstens twee keer, waarvan minstens één keer zelf presenteren en mee organiseren, meerdaags, inclusief voorbereiding: 2 ECT.

4) Landelijke Research Dag i.s.m. andere ISED-netwerken (elk jaar), met programmering van een serie symposia over opvoedingsproblemen/ontwikkelingsstoornissen.

Elke aio presenteert minstens twee keer, met voorbereiding, 1 ECT.

5) Internationale Summerschool (eens in de twee jaar; i.s.m. partners in Europa), met deels wisselende specifieke, deels vaste algemene thematiek, met gebruik van intensieve werkvormen als master classes, schrijflabs, en peer intervisie en feedback.

Elke aio minstens één keer, vier/vijfdaags, met voorbereiding: 2 ECT.

6) PM/buiten het opleidingsprogramma: Werkbezoeken en korte onderzoeksstages. Vanuit het netwerk wordt actief bemiddeld om aio's bij partners binnen en buiten het netwerk, vooral ook bij internationale partners, voor werkbezoek en stage onder te brengen. Streven: elke aio één keer. Meerdaags, inclusief voorbereiding: 5 à 10 ECT.

7) PM/buiten het opleidingsprogramma: Uitgave van een jaarboek (of themanummer van bijv. Tijdschrift voor Orthopedagogiek of ...) met een selectie van presentaties e/o artikelen van aio's en staf, n.a.v. het research seminar.

Organisatie en bestuur

De Graduate Schools zijn de formele partners van het netwerk. De Graduate Schools delegeren de inhoudelijke verantwoordelijkheid naar de programmaleiders van de locale onderzoeksgroepen die bij het netwerk zijn betrokken. De partners gaan een overeenkomst aan voor de duur van bijvoorbeeld vier jaar en verplichten zich tot deelname aan de organisatie en

uitvoering van het gezamenlijke opleidingsprogramma. Elke partner brengt jaarlijks een nader vast te leggen aantal aio's in, die samen met de aio's van de andere netwerkpartners, het gezamenlijke opleidingsprogramma zullen volgen. Er wordt een stuurgroep (Board of Studies) ingesteld van vertegenwoordigers van de deelnemende onderzoeksgroepen op gezag van de Graduate Schools, die minimaal twee keer per jaar bijeenkomt voor inhoudelijke inrichting en afstemming van het opleidingsaanbod. De stuurgroep stelt een huishoudelijk reglement op dat ter goedkeuring aan de Graduate Schools wordt voorgelegd. Er is een roulerend voorzitterschap voor de duur van, bijvoorbeeld, twee jaar. De stuurgroep kiest de voorzitter uit haar midden; de voorzitter en diens/dier instelling vervullen coördinatietaken en vertegenwoordigen het netwerk in ISED. De voorzitter en de instelling worden hiervoor beperkt gecompenseerd; roulatie moet ertoe leiden dat iedere partner op termijn even zwaar belast zal zijn. Voor elk opleidingsonderdeel wordt een organisatiecommissie/cursusleiding ingesteld met leden van de stuurgroep, eventueel andere stafleden van de betrokken Graduate Schools, en vertegenwoordigers van de aio's. Zoveel mogelijk rouleren van taken en locaties waar seminars en cursusbijeenkomsten plaatsvinden, moet de kosten kunnen drukken en moet onevenwichtigheid tussen de partners in werkbelasting en kosten kunnen voorkomen.

Financiering

We gaan uit van een budget per aio van bijv. €500 per jaar dat ingezet kan worden voor de organisatie van seminars, researchdagen, cursus(sen) en summerschools. Daarnaast moet er een vaste contributie zijn van bijvoorbeeld €1000 van de lokale Graduate Schools dan wel de lokale onderzoeksinstituten voor lichte overhead en coördinatie, en contributie aan ISED. Voor de seminars en summerschools zijn er vaak bijkomende kosten vanwege de keus voor een exotische locatie (reis- en verblijfskosten), die, net als bij congresbezoek, apart uit het eigen budget van de aio moeten worden gefinancierd.

Als er vijf partners zijn die tezamen jaarlijks ca. 40 aio's inbrengen, is het budget: €25.000 per jaar. Of de gevraagde vaste en variabele contributie haalbaar is, moet blijken.

Opleiding aio's met eenjarige academische master

Voor aio's die geen research master hebben gevolgd of een research master in een andere dan gedragswetenschappelijke discipline, of in alle andere gevallen waarin dit voor aio's binnen het netwerk wenselijk wordt geacht, wordt het opleidingsplan aangevuld met inhoudelijke en M&T cursussen die in research master programma's worden aangeboden, tot een maximum van bijvoorbeeld 20 tot 30 ECT (afhankelijk van lokaal beleid). In het kader van het PhD Training Network kan in het covenant worden vastgelegd dat, onder te specificeren voorwaarden (bijv. maximum omvang van de cursusgroep), aio's van het netwerk in principe kosteloos deel kunnen nemen aan de cursussen die door of onder verantwoordelijkheid van de partners van het netwerk binnen de lokale research master programma's worden verzorgd.² Voor lokale cursussen met een algemeen karakter, die niet door partners van het netwerk worden verzorgd, bijv. M&T vakken, gelden de regelingen van de lokale Graduate Schools en is waarschijnlijk een financiële bijdrage verschuldigd bovenop de contributie aan het netwerk. Wellicht kan een speciaal tarief en voorkeursrecht worden bedongen.

Met dank aan Paul Leseman voor een navolgingswaardig voorbeeld.

² Dergelijke afspraken zijn de afgelopen jaren gemaakt tussen Graduate Schools t.b.v. het ISED opleidingsaanbod.